

med bakerst i boken. Her er også Norge med, og det ser bra ut hos oss. Hvorfor vi i Norge ikke er mer offensive globalt for å fremme gode systemer og bred erfaring med mor-barn-helse i bistandsarbeidet, er en gåte for meg. For dette kan vi.

Johanne Sundby

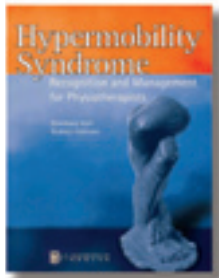
Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
Universitetet i Oslo

Oversiktsbok om hypermobilitetssyndromer

Rosemary Keer, Rodney Grahame, red.

Hypermobility syndrome – recognition and management for physiotherapists

176 s, tab, ill. Philadelphia: Butterworth-Heinemann, 2003. Pris USD 48
ISBN 0-7506-5390-6

Forfatterne har arbeidet en årrekke med hypermobile pasienter av forskjellig type og har også vært med i diskusjonen om diagnostikk av «myke» pasienter. Denne boken er laget som grunnlag

for kursvirksomhet, særlig rettet mot fysioterapeuter som håndterer slike pasienter.

Boken er i mykt omslag, har pen layout og er godt illustrert. Den inneholder 11 kapitler. De tre første er skrevet av Rodney Grahame, som er revmatolog og arbeider ved Hypermobility Clinic ved University College London Hospitals. Det første av disse omhandler det vanskelige begrepet hypermobilitet og definerer hypermobilitetssyndromet (joint hypermobility syndrome, JHS). Dette er et kontroversielt område, og Grahame gjør seg til advokat for at relativt store grupper av befolkningen bør betraktes som hypermobile og få anledning til å få diagnosen. Det trekkes allikevel opp klare kliniske kriterier som bør være gjenkjennbare for leger i praksis, og det gjøres rede for kliniske undersøkelser som er lette og raske å utføre. I kapittel 2 legges forholdet mellom hypermobilitetssyndromet og arvelige bindevevssykdommer som Marfans syndrom og Ehlers-Danlos syndrom frem på en oversiktlig måte. De nye gruppene innen sistnevnte beskrives greit, og Grahame påpeker at hypermobilitetssyndrom er samme sykdom som Ehlers-Danlos syndrom – hypermobil type. Genetisk diagnostikk anbefales ikke, og de kliniske kriteriene for diagnostikken rår. I tredje kapittel gis en grei oversikt over generell håndtering av sykdommen. Disse tre kapitlene er god lesning for alle leger og gir godt innblikk i denne gruppen mennesker, som ofte plages med verking rundt

leddene. I Norge har Trenings- og rådgivningssentret ved Sunnaas sykehus diagnostiserte hypermobilitetssyndrom og de arvelige bindevevssykdommene i sitt diagnoseregister, og det betyr at antall tilfeller i Norge er svært lite. Det betyr igjen at allmennlegene ser få pasienter og at diagnostikken vel fortsatt bør gjøres av spesialister.

De øvrige kapitlene omhandler praktisk håndtering av ulike pasientgrupper og er i hovedsak skrevet av fysioterapeuter. De er velskrevne og godt illustrert. For de få legene i Norge som arbeider med denne problematikken er dette sikkert interessant. For dem som ser disse pasientene sjelden, blir kapitlene svært detaljert.

Generelt er boken interessant og kaster nytt lys over problemene de mykeste myke av hos har.

Niels Gunnar Juel

Avdeling for fysisk medisin og rehabilitering
Ullevål universitetssykehus

Solid bok om leger i skjønnlitteraturen

Solomon Posen

The doctor in literature: satisfaction or resentment?

298 s, ill. Oxon: Radcliffe Publishing, 2005.
Pris GBP 30
ISBN 1-85775-609-6

Hvordan skildres leger i skjønnlitterære tekster? Denne problemstillingen danner grunnlaget for boken *The doctor in literature*. Forfatteren, den australske endokrinologen Solomon Posen, er bredt orientert. Hele 600

litterære verk fra antikken og frem til vår tid danner grunnlaget. Forfatteren har studert litteratur som foreligger på engelsk eller i engelsk oversettelse. I Sverige er det for noen år siden publisert en liknende bok av mindre omfang (1).

Solomon har et godt grep om emnet, og valg av tematikk i de 11 kapitlene vitner om en tydelig medisinsk og klinisk interesse. Han belyser for eksempel litteraturens skildringer av den kliniske undersøkelsen, suksess og svikt i behandling, legevisitten, legens holdning til pasienten ved sengekanten og legens rolle i retten. Det er interessant å følge forfatterens tematiske analyse, selv om denne nødvendigvis stykker opp de litterære tekstene i sitater og fragmenter. Ønsker man en *litterær* leseropplevelse, må man oppsøke originalverkene. *The doctor in literature* peker i så fall på en lang rekke aktuelle tekster. Norsk

skjønnlitteratur er, foruten Ibsen, i liten grad dekket. Det foreligger to artikler som kan supplere boken når det gjelder legen i norsk litteratur (2, 3).

Solomon løfter frem fellestrekk han finner i skildringen av legen og lege-pasient-forholdet: «... the astonishing continuity of the doctor-patient-relationship, as described in fictional literature ... When this relationship is suboptimal, the patients' complaints of two thousand years ago seem almost identical with those heard in the twenty-first century.» Dette indikerer at skjønnlitterære tekster kan gi innsikt i slike vesentlig sider ved legerollen. *The doctor in literature* er en bok som hjelper oss til å få øye på dette tidløse grunnstoffet.

Jan C. Frich

Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin
Universitetet i Oslo

Litteratur

1. Böttiger LE. Diktade doktorer: läkaren som litterär gestalt. Stockholm: Läkartidningen, 2000.
2. Rasmussen E. Lægen i norsk litteratur. Tidsskr Nor Lægeforen 1961; 81: 701–5.
3. Nørstebø E. De folk i Maanen og intet andet se: om legeskildringer i norsk litteratur. Tidsskr Nor Lægeforen 1995; 115: 3778–83.